

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/40/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1205222763
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1205222763.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členiek senátu JUDr. Magdalény Florekovej a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci žalobcov : 1./ A. G., C. XX/XX, N., 2./ W.. C. T., Z. XXB, B., D. Z. F., obaja zastúpení advokátskou kanceláriou LAW FIRM s.r.o., Špitálska 10, Bratislava, IČO : 36 867 209 proti žalovanému: Hydromeliorácie, štátny podnik, Vrakunská 29, Bratislava, 35 860 839 zastúpený Advocatius s.r.o., Palackého 12, Bratislava, IČO : 36 868 752 o zaplatenie 4.679,25 € s príslušenstvom,, na odvolanie žalobcov 1./,2./ proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 45C/28/2009-450, zo dňa 19.októbra 2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania potvrdzuje.

Odvolanie žalobcov 1./, 2./ proti vyhovujúcim výrokom odmieta.

Žalovaný má voči žalobcom 1./,2./ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1./ sumu 242,40 €, žalobcovi 2./ sumu 93,67 €, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a rozhodol, že žalovaný má voči žalobcom 1./ a 2./ nárok na náhradu trov konania.

1.1. Vo svojom rozhodnutí uviedol, že v predmetnej veci rozhodol súd rozsudkom č.k.45C/28/2009-313 zo dňa 14.11.2012 tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 1./ sumu 3.374,52 € a žalobcovi 2./ sumu vo výške 1.304,73 €, ako i náhradu trov konania v sume 4.280,11 €, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Na základe odvolania žalovaného, Krajský súd v Bratislave, uznesením č.k. 9Co/257/2013- 195 zo dňa 30.04.2015, rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vo svojom odôvodnení odvolací súd uviedol, že závery súdu prvej inštancie o tom, že žalovaný sa na úkor žalobcov bezdôvodne obohatil, nie sú správne a navyše odôvodnenie napadnutého rozsudku je aj zmätočné, keď súd prvej inštancie zaviazal žalovaného k vydaniu bezdôvodného obohatenia za celé žalované obdobie t.j. od 5.2.2007 do 18.2.2011 a to aj napriek tomu, že v odôvodnení svojho rozhodnutia dospel k záveru, že v období po 1.6.2010 s poukazom na ustanovenie §53a zák. č. 364/2004 Z.z. už neexistuje právny titul, na základe ktorého by bolo možné žalobcom priznať nimi uplatnené nároky. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd nemal v konaní za preukázané, že by došlo k vyvlastneniu predmetného pozemku na ktorom sa nachádza čerpacia stanica alebo k uzavretiu dohody o užívaní v zmysle § 29 zákona č.11/1955 Zb. o vodnom hospodárstve v znení platnom do 30.6.1969, na základe ktorej by právny predchodca žalovaného, resp. štát, získal tieto pozemky do vlastníctva alebo užívania za náhradu. Vlastnícke právo žalobcov (resp. vlastnícke právo ich predchodcov) bolo obmedzené bez ich súhlasu, a to na základe zákona s poukazom na ustanovenie § 26 zákona č. 11/1955 Zb. o vodnom hospodárstve v znení platnom do 30.6.1969, t.j. platného v čase vydania povolenia na vybudovanie stavby a to bez náhrady, keď obdobnú úpravu t.j. obmedzenia vlastníckeho práva bez

náhrady obsahoval aj zákon č. 138/1973 Zb. o vodách v ustanovení § 37. Rovnako aj zákon č. 182/2002 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) a aj v súčasnosti platný zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení platnom do 30.5.2010, v ustanovení § 53 a aj v znení platnom od 1.6.2010 v ustanovení § 53a neskorších predpisov (vodný zákon) obsahuje ustanovenia, podľa ktorých je vzhľadom na umiestnenie hydromelioračnej stavby vlastnícke právo žalobcov obmedzené, ale zákon č. 364/2004 Z.z. neobsahuje ustanovenia upravujúce povinnosť vlastníkom pozemkov, na ktorých sa nachádzajú vodné stavby strieť ich umiestnenie na svojom pozemku bez náhrady. Vzhľadom na to, že predmetná stavba čerpacia stanica súp. č. XXX, postavená na parcele č. XXXX/XX o výmere XXX O. vo vlastníctve žalobcov ich podstatným spôsobom obmedzuje v užívaní ich vlastníckeho práva, patrí žalobcom za takéto obmedzenie ich vlastníckeho práva náhrada s poukazom na ustanovenie § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého vo verejnom záujme možno vec vyvlastniť alebo vlastnícke právo obmedziť, ak účel nemožno dosiahnuť inak, a to len na základe zákona, len na tento účel a za náhradu. Uvedené chápanie vlastníckeho práva zodpovedá čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd (uverejnenej v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 23/1991 Zb. ako ústavný zákon), podľa ktorého platí "Vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné len vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za náhradu". Pokiaľ teda dôjde k skutočnému (faktickému) obmedzeniu vlastníckeho práva, jednotlivec má základné právo na náhradu, čo sa plne vzťahuje aj na prípad posudzovanej veci. Zmyslom čl. 11 ods. 4 listiny je, aby obmedzenie vlastníckeho práva jednotlivca, ktoré je v záujme verejnom, v záujme spoločnosti, je rozumné a spravodlivé, bolo jednotlivcovi vykompenzované tým subjektom, v ktorého prospech k obmedzeniu dochádza, t. j. spoločnosťou (cez štát, obec). Nemožno spravodlivo požadovať, aby "náklady" spoločnosti niesol len jednotlivec, ktorého právna (vlastnícka) sféra je obmedzovaná. Vzhľadom na absenciu právnej úpravy pri poskytnutí výšky náhrady podľa § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka, treba s poukazom na ustanovenia § 853 ods. Občianskeho zákonníka analogicky použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení v zmysle § 451 a nasl.. Odvolací súd záverom dodal, že žalobcovia tvrdili, že sú obmedzovaní v užívaní vlastníckeho práva aj ďalšími stavbami, keďže čerpacia stanica pozostáva z viacerých objektov, ktoré nie sú v katastri nehnuteľností zapísané a ktoré sa nachádzajú na pare. č. XXXX/XX (šachta), XXXX/XX (ost. objekt), XXXX/XX (dvor) a XXXX/XX (trafo-stanica). Na preukázanie týchto skutočností okrem Rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v Senici zo dňa 27.3.2008 Poľn,138/s.31/2008 /č.l. 14 spisu/, ale nebolo vykonané žiadne dokazovanie, v tom smere, v akom rozsahu sú žalobcovia obmedzovaní vo vlastníckom práve, t.j. v akom rozsahu žalovaný využíva tieto nehnuteľnosti, či výlučne, či objekty sú postavené na celej rozlohe jednotlivých parciel alebo len na ich častiach a podobne. Po vrátení veci z Krajského súdu v Bratislave, úlohou súdu prvej inštancie bolo posúdiť nárok žalobcov v zmysle vyššie uvedených právnych názorov, prioritne ustáliť výmery skutočne užívaných plôch žalovaným čo sa týka pare. č. XXXX/XX (šachta), XXXX/XX (ost. objekt), XXXX/XX (dvor) a XXXX/XX (trafo-stanica), doplniť dokazovanie na zistenie výšky náhrady v zmysle § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka, s prihliadnutím na miesto, obdobie, charakter a spôsob užívania nehnuteľnosti, t.j. na určenie ceny nájmu za obdobný pozemok, v rovnakej lokalite a v čase / a to napr. dopytmi na realitné kancelárie, obecný úrad a podobne.

1.2. Po právnej stránke svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ustanoveniami čl. 20 ods. 4 Ústavy SR, § 128 ods. 2, § 139 ods. 1, § 451 ods. 1, § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci sú oprávnení a povinní všetci spoluvlastníci spoločne a nerozdielne, § 37 ods. 1, 2, 3 a 4 zákona č. 138/1973 Zb. o vodách (zrušený zákonom č. 184/2002 Z.z. účinného od 01.06.2002), keď z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobcovia sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti - pozemku pare. č. XXXX/XX nachádzajúcej sa v kat. úz. O. Z. M., obec O. Z. M.. Na tomto pozemku sa nachádza stavba čerpaciej stanice súp. č. XXX, ktorá slúži na zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy. Výstavba čerpaciej stanice bola ukončená v roku 1975, následne bola uvedená do trvalej prevádzky s povolením odberu vody, v zmysle (v tom čase platného a účinného) zák. č. 138/1973 Zb. o vodách. Povolenie bolo vydané vtedajšiemu investorovi stavby Poľnohospodárska investorská správa Bratislava. Po roku 1989 a po zániku ŠMS Bratislava spravovalo čerpaciu stanicu viacero subjektov. V roku 1993 čerpaciu stanicu prevzalo do svojej správy povodie Dunaja, š.p., Bratislava. V roku 2003 bola predmetná čerpacia stanica prevedená z majetku Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p. do majetku žalovaného. Právny predchodca žalovaného Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., uzavrel s právnymi predchodcami žalobcu p. C. G. a p. Š. G. nájomné zmluvy, predmetom ktorých bol nájom pozemkov, na ktorých je lokalizovaná predmetná čerpacia stanica. Tieto zmluvy boli uzatvorené na dobu určitú 5 rokov. Prístup k čerpaciej stanici je možný len cez ďalšie pozemky žalobcov, pričom čerpacia stanica pozostáva z viacerých objektov, ktoré nie sú v katastri zapísané a nachádzajú sa okrem parcely č. XXXX/XX aj na parcele č. XXXX/XX (šachta),

XXXX/XX (ost. objekt), XXXX/XX (dvor) a XXXX/XX (trafo-stanica). Napriek týmto skutočnostiam nie je na pozemky žalobcov zriadené vecné bremeno a taktiež nie je medzi nimi a žalovaným uzatvorená ani žiadna nájomná zmluva. Podľa § 37 zákona o vodách č. 138/1973 Zb. platného v čase vydania povolenia na vybudovanie predmetnej stavby a vydania povolenia na jej užívanie boli vlastníci pozemkov, na ktorých bolo umiestnené zariadenie potrebné na účely vodného hospodárstva (medzi ktoré sa zaraďuje aj predmetná vodohospodárska stavba) povinní na svojej nehnuteľnosti, za podmienok určených vodohospodárskym orgánom, strpieť umiestňovanie a udržiavanie zariadení potrebných na účely vodného hospodárstva bez náhrady. Len v prípade, ak to bolo nevyhnutné, bolo možné potrebné nehnuteľnosti alebo práva k nim vyvlastniť, ak ich nemožno získať dohodou. V konaní nebolo preukázané, že by došlo k vyvlastneniu predmetných pozemkov alebo k uzavretiu dohody, na základe ktorej by právny predchodca žalovaného resp. štát, získal tieto pozemky do vlastníctva, alebo užívania za náhradu. V súčasnosti platný zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. neobsahuje ustanovenia upravujúce povinnosť vlastníkom pozemkov, na ktorých sa nachádzajú vodné stavby strpieť bez náhrady ich umiestnenie na svojom pozemku. Vzhľadom na to, že predmetná stavba umiestnená na pozemku žalobcov ich podstatným spôsobom obmedzuje v užívaní ich vlastníckeho práva, patrí žalobcom za takéto obmedzenie ich vlastníckeho práva primeraná náhrada.

1.3. Súd prvej inštancie mal za nesporné, že žalobcovia sú vlastníckmi predmetného pozemku, na ktorom je postavená "vodná stavba". Ich vlastnícke právo (resp. vlastnícke právo ich predchodcov) bolo obmedzené bez ich súhlasu, a to na základe zákona. Keďže pozemok žalobcov nebol vyvlastnený, sú ako vlastníci pozemku síce povinní strpieť, že sú vo výkone svojich vlastníckych práv značne obmedzení, ale len za náhradu. Súd prvej inštancie poukázal nato, že miera (rozsah) obmedzenia ich vlastníckeho práva je tu značná. Z vykonaných dôkazov totiž vyplynulo (nebolo sporné), že na pozemku v ich vlastníctve je vystavaná čerpacia stanica, ktorá pozostáva z viacerých objektov, ktoré nie sú v katastri zapísané a nachádzajú sa okrem parcely č. XXXX/XX aj na parcele č. XXXX/XX (šachta), XXXX/XX (ost. objekt), XXXX/XX (dvor) a XXXX/XX (trafo-stanica), ktoré tieto nepochybne neumožňujú žalobcom vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam vykonávať vlastnícke práva v plnom rozsahu. Čerpacia stanica bola postavená v súlade s vtedy platným právom, pričom jej bolo udelené aj riadne povolenie na prevádzkovanie ako aj povolenie na čerpanie vôd. Príslušné práva a povinnosti vyplývajúce z týchto povolení sú v súlade s ustanovením § 80 zák. č. 364/2004 Z.z. o vodách naďalej platné. Medzi žalobcami a žalovaným neexistuje žiaden nájomný vzťah. Z ustanovení § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka (a tiež čl. 20 ods. 4 Ústavy SR) možno vyvodiť, že nikto nemôže byť proti svojej vôli obmedzený vo výkone svojich práv vyplývajúcich z vlastníctva nehnuteľnosti bez primeranej náhrady. Na spôsob poskytnutia primeranej náhrady právne predpisy v Slovenskej republike však už výslovne nepamätajú (samozrejme s výnimkou právnej úpravy vyvlastnenia). To však neznamená, že k nútenému obmedzeniu vlastníctva môže dôjsť bez poskytnutia primeranej náhrady. Pri absencii zákonnej právnej úpravy potom treba pre splnenie predpokladov samotného vzniku práva na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva vychádzať z ustanovenia § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka, no tiež z čl. 20 Ústavy SR, ktoré takúto náhradu pre vlastníka zabezpečujú. Uvedené skutočnosti odôvodňujú nárok žalobcov na náhradu v zmysle § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka, avšak na absenciu právnej úpravy pri poskytnutí výšky náhrady treba s poukazom na § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka analogicky použiť ustanovenia o výške bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 a nasl.. Tým, že žalovaný užíva pozemky žalobcov, patrí im za takéto užívanie náhrada.

1.4. Súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný nárok žalobcu na vyplatenie spochyboval tým, že predmetná čerpacia stanica je vodohospodárskou - hydromelioračnou stavbou v zmysle § 52 ods. 1 písm. f) zák. č. 364/2004 Z.z. o vodách a jemu ako vlastníkovi tejto vodnej stavby prislúcha v zmysle § 53 citovaného zákona povinnosť udržiavať ju v riadnom stave, a zabezpečovať jej údržbu a prevádzku. Žalobcovia 1./ a 2./ sú podľa § 54 tohto zákona povinní strpieť hydromelioračnú stavbu na svojom pozemku, ako aj strpieť, aby žalovaný ako správca a zároveň vlastník tejto stavby v nevyhnutnej miere vstupoval na pozemky, kde sa hydromelioračná stavba nachádza tak nie je naplnený základný predpoklad pre vznik povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže žalovaný pozemky vo vlastníctve žalobcov nevyužíva bez právneho dôvodu, ale na ich užívanie je oprávnený priamo zo zákona a to bez ohľadu na to, či so žalobcami uzatvoril nájomnú zmluvu alebo nie. Súd prvej inštancie poukázal na závery rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave v uznesení č.k. 9Co/257/2013- 195 zo dňa 30.04.2015, Nález Ústavného sudu SR. PL. US 38/95, ustanovenie čl. 20 ods.4 Ústavy Slovenskej republiky, keď citované ustanovenie Ústavy Slovenskej republiky predpokladá existenciu zákona, na základe ktorého je možné uskutočniť vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva. Ústava Slovenskej republiky neumožňuje, aby k vyvlastneniu alebo nútenému obmedzeniu vlastníckeho práva došlo priamo zo zákonom, ale na

základe zákona. Na rozdiel od vyvlastnenia však množstvo prípadov obmedzujúcich vlastnícke právo nútenému obmedzeniu vlastníckeho práva konkrétneho vlastníka, musí v tomto prípade konať zákonom určený orgán na základe zákonom určeného postupu (napr. § 32 Zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon). Ustanovenie § 53a zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách je účinné až od 01.06.2010, pričom žalobcovia žiadajú svoj nárok za užívanie pozemkov za obdobie od 05.02.2007. Pred týmto obdobím citovaný zákon neobsahoval osobitnú úpravu užívania pozemkov pod hydromelioračnou stavbou prevádzkovateľom tejto stavby. Na užívanie pozemkov pod hydromelioračnou stavbou neopravňoval vlastníka tejto stavby ani § 54 citovaného zákona, keďže tento upravoval iba právo vlastníka na prístup na okolité pozemky v nevyhnutnej miere a to iba za účelom opravy a údržby hydromelioračnej stavby. V období pred nadobudnutím účinnosti citovaného zákonného ustanovenia tak žalovaný skutočne užíval pozemky žalobcov, bez právneho dôvodu, čím žalobcom vzniklo právo na náhradu v zmysle § 128 ods. 1. Vzhľadom na to, že predmetná stavba čerpacia stanica súp. č. XXX, postavená na parcele č. XXXX/XX o výmere 1XX O., ako aj objekty, ktoré nie sú v katastri nehnuteľností zapísané, ktoré sa nachádzajú na parcele č. XXXX/XX (šachta), parcele č. XXXX/XX (ost. objekt), parcele č. XXXX/XX (dvor) a XXXX/XX (trafo-stanica) vo vlastníctve žalobcov, ich podstatným spôsobom obmedzuje v užívaní ich vlastníckeho práva, patrí žalobcom za takéto obmedzenie ich vlastníckeho práva náhrada s poukazom na ustanovenie § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

1.5. Súd prvej inštancie na základe týchto skutočností dospel k záveru, že žalovaný užíval nehnuteľnosti, ktoré sa nachádzajú vo vlastníctve žalobcov I./ a 2./, bez právneho dôvodu, od doby skončenia nájmu v zmysle nájmovej zmluvy uzatvorenej medzi C. G., ako prenajímateľkou (právnou predchodkyňou žalobcov) a Slovenským vodohospodárskym podnikom. Nájomná zmluva bola uzatvorená na dobu určitú, s dobou trvania nájmu 5 rokov. Zánikom zmluvy tak zanikol zároveň nájomný aj podnájomný vzťah. Žalovaný však aj naďalej užíval nehnuteľnosti v rozsahu preukázanom v prebiehajúcom konaní. V tejto súvislosti súd poukazuje na LV č. XXXX, podľa ktorého sú žalobcovia podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, ktoré sa nachádzajú v kat. území O. Z. M., vedenom Katastrálnym úradom v H., Správa katastra Z.. Na tomto pozemku sa nachádza stavba čerpacej stanice súp. č. XXX, ktorá slúži na zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy, pričom čerpacia stanica pozostáva z viacerých subjektov, ktoré nie sú v katastri zapísané a nachádzajú sa okrem parcely č. XXXX/XX aj na parcele č. XXXX/XX (šachta), XXXX/XX (ost. objekt), XXXX/XX (dvor) a XXXX/XX (trafo-stanica) a je teda nepochybné, že tieto parcely užíva žalovaný v celom rozsahu, keďže sú na nich postavené stavby v jeho vlastníctve, pričom aj samotný žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 25.4.2017 uznal, že užíva pozemky vo celkovej výmere XXX O..

1.6. Vzhľadom na to, že predmetná stavba umiestnená na pozemku žalobcov, ich podstatným spôsobom obmedzuje v užívaní svojho vlastníctva, patrí žalobcom za takéto obmedzenie ich vlastníckeho práva s poukazom na citované ustanovenie § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka, náhrada. Uvedené chápanie vlastníckeho práva zodpovedá čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd keď zmyslom tohto čl. je, aby obmedzenie vlastníckeho práva jednotlivca, ktoré je v záujme verejnom, v záujme spoločnosti bolo jednotlivcovi vykompenzované tým subjektom, v ktorého prospech k obmedzeniu dochádza, t. j. spoločnosťou (cez štát, obec). Z tohto názoru vychádza aj ustálená judikatúra (rozsudok NS ČR z 28.11.2007 sp. zn.: 33Odo 412/2005, 33 Odo 668/2002, 33 Odo 335/2004). Otázka ocenenia prospechu získaného užívaním cudzej nehnuteľnosti bez právneho dôvodu bola opakovane riešená, pričom súdy dospeli k záveru, že výšku bezdôvodného obohatenia spočívajúcu v užívaní veci bez právneho dôvodu je možné určiť peňažnou čiastkou vynakladanou v danom mieste a čase na užívanie obdobných nehnuteľností, spravidla formou nájmu. Ak bolo nájomné v posudzovanom období regulované právnym predpisom, nemôže výška bezdôvodného obohatenia presiahnuť čiastku obmedzenú cenovým predpisom. Ak ide o pozemky patriace do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, je namieste vychádzať pri určení výšky bezdôvodného obohatenia z tzv. regulovaného nájomného (§ 22 ods. 9 zákona o pôde) a nie z trhového nájomného (ako sa ho domáhajú žalobcovia), a to aj napriek tomu, že pozemky nie sú v skutočnosti priamo využívané na poľnohospodárske účely (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 33 Odo 1014/2006). Žalobcovia žiadali priznať peňažnú sumu zodpovedajúcu ročnému nájmu za obdobie od 05.02.2007 do 18.02.2011, pričom vychádzali z výšky nájmu za m², určeného v znaleckom posudku. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcom 1./ a 2./ uplatnená celková náhrada, by za daných okolností bola neprimeraná. Pri určení výšky bezdôvodného obohatenia súd vychádzal z predložených listinných dôkazov a stanovil bezdôvodné obohatenie ako sumu rovnajúcu sa výške bežného nájomného v danom čase a v danej lokalite, poukazujúc na vyjadrenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR zo dňa 09.05. 2017 (č.1.438 spisu), z ktorého vyplýva, že nájomné v sledovanom období nebolo regulované právnym predpisom (túto skutočnosť zákon ponechal

na vzájomnú dohodu zmluvných strán). Z predložených listinných dôkazov, a to najmä nájomných zmlúv ako aj z vyjadrenia Národnej asociácie realitných kancelárií Slovenska, súd zistil, že priemerné nájomné za meter štvorcový v rozhodnom období predstavovalo sumu 0,05-0,10 €/m² pri porovnateľných pozemkoch ako sú uvedené na LV č. XXXX, k.ú. O. Z. M., obec O. Z. M.. Z nájomnej zmluvy č. C.-XXXX/XXX (č. 1. 416-418 spisu) súd zistil, že nájomné bolo dohodnuté v cene obvyklej za prenájom pôdy v obdobnej lokalite a predmetom nájmu: orná pôda 0,47 €/m² t.j. pri výške 1,5 % ide o sumu 0,0071 € za jeden m² ročne (hodnota ornéj pôdy podľa zákona č. 585/2004 Z.z., príloha č. 2). Rozloha pozemku, ktorú využíva žalovaný - XXX O.X nebola v konaní sporná, samotný žalovaný potvrdil, že využíva plochu v uvedenej rozlohe (č.l. 436 spisu). S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, súd prvej inštancie určil výšku náhrady, ktorú považoval za primeranú (vzhľadom na vyjadrenie NARKS zo dňa 20.03. 2017) v sume 0,10 €/m²/ 1 rok nasledovne: Pri rozlohe 833 m² predstavuje výška náhrady sumu 83,3 € za 1 rok. (za 1 deň - 83,3 : 365 = 0,228 €). Za obdobie od 05.02.2007 do 18.11.2008, kedy bol žalobca 1./ výlučným vlastníkom predmetných pozemkov (t.j. 1 rok a 237 dní) vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie za rok 2007 v sume 75,012 € (329 dní x 0,228= 75,012) a za rok 2008 - 73,64 € (323 dní x 0,228 = 73,64). Za nasledujúce obdobie od 19.11.2008 do 18.02.2011 (t.j. 2 roky a 91 dní) vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie v sume 187,34 € (83,3 x 2 roky = 166,6 + 20,74 (91 dní x 0,228) = 187,34 €). Pri zohľadnení výšky podielu každého zo žalobcov (1), predstavuje suma výšky nároku každého žalobcu za predmetné obdobie 93,67 €. Žalobcovi 1./ tak vznikol nárok na zaplatenie sumy celkovo vo výške 242,40 € za obdobie od 05.02. 2007 do 18.02.2011 (t.j. za 1 rok a 237 dní kedy bol výlučným vlastníkom pozemkov a 2 roky a 91 dní, kedy bol podielový spoluvlastníkom pozemkov spolu so žalobkyňou 2./ v 1). Žalobkyni 2./ vznikol nárok na zaplatenie sumy vo výške 93,67 € za obdobie od 19.11.2008 do 18.02.2011 (t.j. 2 roky a 91 dní) pri zohľadnení výšky jej spoluvlastníckeho podielu. Poukazujúc na vyššie uvedené, súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol ako nedôvodnú.

1.7. Svoje rozhodnutie v časti náhrady trov konania súd prvej inštancie odôvodnil len citáciou ustanovení § 262 ods. 1,2, § 255 ods. 1,2, § 256 ods. 1 C.s.p. s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu, podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobcovia 1./,2./ a to z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a žiadali aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Uvedli, že medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný užíva pozemky v ich vlastníctve, a to o celkovej výmere 833 m² ale súd prvej inštancie však pochybil pri určení výšky bezdôvodného obohatenia. Poukázali na čl. 1 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy SR, čl. 1 ods. 1 Dodatočného protokolu k Dohovoru, § 207 ods. 1 prvá veta C.s.p. a nato, že súd prvej inštancie nariadil znalecké dokazovanie uznesením zo dňa 18. mája 2010, č.k. 45C/28/2009-108, na základe ktorého bol vypracovaný znalecký posudok č. 43/2010, podľa ktorého bola stanovená výška nájomného na celkovú sumu 1.158,70 € ročne (čo predstavuje sumu 1,39 € / m² / rok). Z uvedeného znaleckého posudku vychádzali pri čiastočnom späťvzatí žaloby keď žiadali vydanie bezdôvodného obohatenia v celkovej výške 4.679,25 €. Napriek súdom nariadenému znaleckému dokazovaniu súd prvej inštancie pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia z uvedeného znaleckého posudku nevychádzal (rovnako nevychádzal ani z vyjadrení realitných kancelárií) ale pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia vychádzal z vyjadrenia Národnej asociácie realitných kancelárií (0,10 € / m² / rok) a iných nájomných zmlúv predložených žalovaným avšak v odôvodnení Rozsudku žiadnym spôsobom nevysvetlil prečo (čo zakladá nepreskúmateľnosť rozsudku pre nedostatok dôvodov).

2.1. Žalobcovia opakovane v konaní poukazovali na skutočnosť, že daň z nehnuteľností, ktorú platia za predmetné pozemky predstavuje medzičasom sumu 77,38 € ročne (ako za zastavané pozemky). V praxi to potom znamená, že po odpočítaní tejto sumy od ročného nájomného vo výške 83,30 € (ktorú ustálil súd prvej inštancie) tak zisk z prenájmu pred zdanením predstavuje sumu 10,92 € ročne, čo v žiadnom prípade nemožno považovať za primeranú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva spočívajúce vo faktickom znemožnení akýmkoľvek spôsobom užívať pozemky v ich vlastníctve (nakoľko tieto sú zastavané stavbami). Ani s touto námietkou sa súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku žiadnym spôsobom nevysporiadal. Aplikácia uvedeného postupu súdu prvej inštancie v praxi potom znamená, že primeraná výška náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva sa určí podľa výšky nájomného za prenájom pozemkov - ornéj pôdy (vyplývajúcej z ceny pozemkov - ornéj pôdy) ale výška dane z nehnuteľností sa vypočíta z hodnoty pozemkov - zastavaných plôch a nádvorí, čo v ekonomickej realite znamená, že v prípade, ak by uvedené pozemky zastavené neboli a žalobcovia by tieto prenajali

ako ornú pôdu (nezastavanú stavbami vo vlastníctve štátu) ich zisk z prenájmu pred zdanením by bol vyšší ako spomínaných 10,92 € ročne. Bez povšimnutia ďalej nemôže ostať ani skutočnosť, že žalovaný (ako sám uviedol) stavby na pozemkoch v ich vlastníctve prenajíma tretej osobe - obchodnej spoločnosti Richter Rasen Slovakia s.r.o. (ktorá ich využíva na podnikateľské účely), a teda sám má z prenájmu ekonomický prospech spočívajúci jednak v príjme z prenájmu, ako i skutočnosti, že nemusí vykonávať správu predmetných stavieb. Žalobcovia poukázali na dôvodovú správu k novele vodného zákona účinnéj od 1. júna 2010 (k ust. § 53), z ktorej je zrejmé, že účelom prijatej novely bola ochrana hydromelioračných stavieb, ktorá sa mala dosiahnuť na úkor vlastníkov pozemkov tak, že títo za obmedzenie ich vlastníckych práv nedosiahnu žiadnu náhradu, čo nemožno označiť inak, ako absolútnu aroganciu moci štátu voči jeho občanom, pričom podotýkame, že žalovaným je v tomto spore v podstate Slovenská republika.

2.2. Vo svojom odvolaní zotrvali na tom, že vzhľadom na judikatúru ESLP, Ústavného súdu Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu SR je výrok rozsudku je v rozpore s požiadavkou preskúmateľnosti a presvedčivosti súdnych rozhodnutí aj z dôvodu, že výrok rozsudku nie je riadne odôvodnený, resp. výrok rozsudku nemá podklad v odôvodnení rozsudku, ktorú skutočnosť treba považovať za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie.

2.3. Vo vzťahu k trovám konania poukázali na skutočnosť, že žalovaný je správcom hydromelioračných zariadení vo vlastníctve štátu, je štátnym podnikom, ktorého hlavným predmetom činnosti je výkon správy hydromelioračných zariadení, a ktorý má vlastného zamestnanca - interného právnik. Mali za to, že za účelom hájenie svojich záujmov je štát (ako i štátne podniky) vybavený príslušnými organizačnými zložkami finančne a personálne zabezpečenými zo štátneho rozpočtu, a teda nie je dôvod, aby výkon svojich práv a povinností v tejto oblasti prenášal na súkromný subjekt - advokáta, a ak tak urobil, nie je dôvod na uznanie takýchto nákladov ako účelne vynaložených (nálezy ÚS ČR sp. zn. II. ÚS 3246/09, sp. zn. II. ÚS 1215/10).

3. K odvolaniu žalobcov sa vyjadril žalovaný, ktorý sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie a tiež s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ktoré žiada ako vecne správne potvrdiť. K argumentu „nesprávneho určenia výšky náhrady“ uviedol, že rozhodnutie je založené na riadne zistených skutkových a právnych okolnostiach, keď si konajúci súd ustálil výšku náhrady za užívanie pozemku o.i. tiež na základe vyjadrenia Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR zo dňa 09.05.2017 a z príslušných nájomných zmlúv a tiež z vyjadrenia Národnej asociácie realitných kancelárií Slovenska. V procese rozhodovania sa pridržiaval záväzných právnych záverov odvolacieho súdu vyslovených v Uznesení Krajského súdu v Bratislave, č.k. 9Co 257/2013-195 zo dňa 30.04.2015. Úprava práv a povinností žalovaného sa riadi o.i. zákonom o štátnom podniku, zákonom o vodách a príslušnými rozhodnutiami Ministerstva pôdohospodárstva SR, ktorými bol žalovaný oprávnený poskytnúť vodnú stavbu tretej osobe do dlhodobého prenájmu za sumu 0,0332€/ha. Súd prvej inštancie správne pri určovaní výšky bezdôvodného obohatenia nevychádzal zo znaleckého posudku L.. O., nakoľko znalecký posudok bol vypracovaný na základe výnosovej metódy, ktorú znalec zdôvodnil tým, že podľa jeho názoru sú pozemky žalovaným užívané na podnikateľské účely. Žalovaný, Hydromeliorácie, š.p., bol založený na uspokojovanie verejnoprospešných záujmov v súlade so zákonom č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku a teda nejde o podnikateľský subjekt. Pozemok, na ktorom sa vodná stavba nachádza, je zastavaný na poľnohospodárske účely a je súčasťou poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Vyjadrenia realitných kancelárií, na ktoré sa žalobcovia odvolávajú, stanovujú výšku trhového nájmu pôdy.

3.1. Čo sa týka námietky zákonné obmedzenia vlastníka pozemku žalovaný uviedol, že je pri výkone svojich práv a povinností viazaný viacerými právnymi predpismi, pričom Vodný zákon je jedným z nich. V súlade s ust. § 53 Vodného zákona, Vlastník vodnej stavby, t.j. žalovaný, je o.i. povinný udržiavať vodnú stavbu v riadnom stave a zabezpečovať jej údržbu a prevádzku, zabezpečovať odborný technicko-bezpečnostný dohľad nad jej prevádzkou. Predmetná povinnosť je zákonnou povinnosťou žalovaného.

3.2. Žalovaný nesúhlasil s dôvodmi odvolania, spočívajúcich v tom, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný a nepresvedčivý. Žalobcovia v odvolaní uvádzajú, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu a poukazujú na judikát Európskeho súdu pre ľudské práva a že na taký argument, ktorý je pre rozhodnutie vo veci zásadný, sa vyžaduje odpoveď na tento argument. Žalobcovia však v texte odvolania nešpecifikujú, ktorý argument je pre rozhodnutie zásadný. Žalovaný zastal názor, že napadnutý rozsudok obsahuje všetky náležitosti v zmysle uvedeného ustanovenia § 220 C.s.p..

3.3. K námietka žalobcov proti výroku o trovách konania žalovaný uviedol, že táto nie je právne správna, a postup podľa tohto názoru žalobcov by predstavoval postup v rozpore so základným právom na právnu pomoc a zásadou rovnosti účastníkov konania. Pojem trovy konania a pojem trovy právneho zastúpenia nemožno zamieňať. Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené

výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva, pričom Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré predstavujú odmenu za vykonané právne služby za reálne vykonané právne zastúpenie vo veci. Žalovaný poukázal na ustálenú judikatúru a to : Uznesenie NS SR z 29. septembra 2015, sp. zn. 4MCdo/16/2014 v ktorom bol prijatý záver, že „Účastníka nie je možné sankcionovať tým, že mu nebude priznaná náhrada nákladov zodpovedajúca výške odmeny advokáta s tým, že sa mohol v konaní brániť sám.“ Uznesenia NS SR sp. zn. 5Obo/33/2016 zo dňa 14.02.2017, ktorého účastníkom konania bol štátny podnik, ktorému súd prisúdil nárok na náhradu trov konania, v ktorom bolo konštatované, „Žalovaný ako sporová strana i v danom spore má právo byť v konaní zastúpený zástupcom, ktorého si zvolí. Žalovaný si zvolil advokáta. Ide o základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konania (či. 47 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky). Žiadna právna norma nezakazuje, aby by si strana sporu zvolila zástupcu - advokáta, a to bez ohľadu na to, či ide o štátny podnik, súkromnú spoločnosť alebo občana. Odňatím tohto práva by došlo k porušeniu práva na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konania. Odvolací súd preto námietky odvolateľa ako dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania nemohol akceptovať, a preto uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správne potvrdil.“ S citovaným právnym názorom sa žalovaný stotožnil a uviedol, že každý má právo, aby mu bola poskytnutá právna pomoc v podobe právneho zastúpenia v konaní.

3.4. Záverom vo svojom vyjadrení žalovaný vzniesol námietku premlčania. Poukázal na ustanovenia § 107 ods. 1 , § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka a nato, že v konaní nebola sporná skutočnosť, že právni predchodcovia žalobcov uzatvorili s právnym predchodcom žalovaného dňa 08.12.1998 Nájomnú zmluvu, ktorej predmetom nájmu bol nájom pozemku v spoluvlastníctve žalobcov. Nájomná zmluva bola uzatvorená na dobu určitú, a to na 5 rokov. Nájom bol dojednaný späťne, a tento vznikol dňom 24.06.1991.S poukazom na uvedené, bol nájomný vzťah ukončený a účinnosť nájomnej zmluvy zanikla k 24.06.1996.Súd posúdil záväzok žalovaného ako povinnosť náhrady obdobnej povinnosti plynúcej z bezdôvodného obohatenia. Záväzok vzniknutý z bezdôvodného obohatenia je objektívnej povahy a vzniká na základe objektívnej skutočnosti v zákonom predvídaných situáciách bez ohľadu na to, ktorú zo strán záväzkového právneho vzťahu zaťažuje dôvod vzniku nároku. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčuje v subjektívnej dvojročnej a objektívnej trojročnej lehote. Žalobcovia ako vlastníci pozemkov mali vedomosť o tom, že Nájomná zmluva bola dojednaná na dobu určitú, t.j. na 5 rokov. Žalobcovia si nárok uplatnili žalobou doručenu konajúcemu súdu dňa 04.02.2009.S poukazom na uvedené je žalovaný toho názoru, že nakoľko uplatňovaný nárok je bezdôvodným obohatením a má formu jednorazovej náhrady, márnym uplynutím lehoty na uplatnenie nároku, a to k 25.06.1998, resp. ku dňu 25.06.1999, nárok žalobcov zanikol.

4. Zo strany žalobcov replika k vyjadreniu žalovaného podaná nebola.

5. Podľa § 470 ods. 1 prechodných ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok platného a účinného od 1.7.2016 (ďalej len „C.s.p.“) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené ustanovenie C.s.p. preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 3 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov 1./,2./ treba čiastočne odmietnuť a vo zvyšku odvolaniu žalobcov 1./,2./ nemožno priznať úspech.

7. Nakoľko žalobcovia 1./,2./ sa odvolali voči rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu, svojim odvolaním tak napadli aj výroky, ktorým súd prvej inštancie ich žalobu čiastočne vyhovel a zviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcovi 1./ sumu 242,40 €, žalobcovi 2./ sumu 93,67 €.

7.1. Podľa § 359 C.s.p. odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

7.2. Civilný sporový poriadok v § 359 výslovne priznáva právo podať odvolanie iba tej strane sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané. Rozhodujúcim kritériom pre posúdenie, či je určité rozhodnutie v prospech alebo neprospech strany, je porovnanie posledného procesného návrhu žalobcu v konaní s výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré bolo napadnuté odvolaním. V zásade platí, že pokiaľ výrokom bolo vyhovené procesnému návrhu žalobcu, takéto rozhodnutie sa považuje za vydané v prospech žalobcu a v neprospech žalovaného. V dôsledku toho subjektom oprávneným podať odvolanie je žalovaný a nie žalobca. Ak naopak výrokom nebolo vyhovené procesnému návrhu žalobcu, stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, je žalobca. Žalobca je v takomto prípade subjektom oprávneným podať odvolanie.

7.3. Z vyššie uvedeného vyplýva, že nakoľko súd prvej inštancie žalobe čiastočne vyhovel, žalobcovia 1./,2./ neboli v zmysle § 359 C.s.p. oprávnení podať odvolanie aj voči vyhovujúcim výrokom rozsudku,

nakoľko nejde o rozhodnutie vydané v ich neprospech. Odvolací súd ich odvolanie preto musel v tejto časti ako podané neoprávnenou osobou odmietnuť.

8. Následne sa odvolací súd zaoberal odvolaním žalobcov, ktoré smerovalo proti výroku, ktorým súd žalobu zamietol a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné.

9. Po oboznámením sa s obsahom spisu odvolací súd zistil, že po zrušení v poradí prvého rozsudku č.k. 45 C 28/2009-313 Uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Co 257/2013-342 zo dňa 30.4.2015 súd prvej inštancie viazaný právnym názorom v dostatočnom rozsahu doplnil dokazovanie na ustálenie výmery skutočne užívaných plôch žalovaným čo sa týka pare. č. XXXX/XX (šachta), XXXX/XX (ost. objekt), XXXX/XX (dvor) a XXXX/XX (trafo-stanica) a na zistenie výšky náhrady v zmysle § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka, s prihliadnutím na miesto, obdobie, charakter a spôsob užívania nehnuteľnosti, t.j. na určenie ceny nájmu za obdobný pozemok, v rovnakej lokalite a v čase.

9.1. Odvolací súd má zato, že súd prvej inštancie po doplnení dokazovania dospel k správne právnemu záveru (uvedené po doplnení dokazovania nakoniec medzi stranami sporné nebolo), že žalovaný užíva celkovú výmeru XXX O. pozemkov zapísaných na LV č. XXXX, vedenom Katastrálnym úradom v H., Správa katastra Z. ako: pozemok parcela č. XXXX/XX o výmere XX O., zastavané plochy a nádvorcia; pozemok parcela č. XXXX/XX o výmere XX O., zastavané plochy a nádvorcia; pozemok parcela č. XXXX/XX o výmere XXX O., zastavané plochy a nádvorcia; pozemok parcela č. XXXX/XX o výmere XX O., zastavané plochy a nádvorcia, pozemok parcela č. XXXX/XX o výmere XX O., zastavané plochy a nádvorcia. Správny je aj záver súd prvej inštancie, že predmetné stavby umiestnené na pozemkoch vo vlastníctve žalobcov ich podstatným spôsobom obmedzujú v užívaní ich vlastníckeho práva a z tohto dôvodu patrí žalobcom za takéto obmedzenie ich vlastníckeho práva primeraná náhrada, keď pri absencii zákonnej právnej úpravy potom treba pre splnenie predpokladov samotného vzniku práva na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva vychádzať z ustanovenia § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka, no tiež z čl. 20 Ústavy SR, ktoré takúto náhradu pre vlastníka zabezpečujú, keď pri absencii právnej úpravy pri poskytnutí výšky náhrady treba s poukazom na § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka analogicky použiť ustanovenia o výške bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 a nasl.. S prihliadnutím na miesto, obdobie, charakter a spôsob užívania nehnuteľnosti, t.j. na určenie ceny nájmu za obdobný pozemok, v rovnakej lokalite a v čase potom súdu prvej inštancie správne pri určení výšky náhrady vychádzal z vykonaných dôkazov (nájomných zmlúv, vyjadrenia Národnej asociácie realitných kancelárií Slovenska) keď určil primeranú náhradu vo výške 0,10 €/m²/ 1 rok.

9.2. V poradí druhé rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle § 220 C.s.p., pretože v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania a stanoviská strán sporu k prejednávanej veci, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad. Súd prvej inštancie vyššie svoje prijaté závery, ktoré ho viedli k čiastočnému vyhovneniu a k čiastočnému zamietnutiu žaloby primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvej inštancie teda svoje rozhodnutie patričným spôsobom odôvodnil (§ 220 ods. 2,3 C.s.p.) na ktoré odôvodnenie poukazuje aj odvolací súd a s ktorým sa s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 C.s.p. stotožňuje. Samotná skutočnosť, že sa žalobcovia nestotožňujú s právnymi závermi prvoinstančného súdu, nemôže viesť k záveru o ich zjavnej neodôvodnenosti a neznamená ani oprávnenie odvolacieho súdu nahraďiť správne právne názory súdu prvej inštancie jeho vlastnými, len preto, že nezodpovedajú predstavám žalobcov o tom, ako má súd vo veci rozhodnúť, keď tento sa neodchýlil právneho názoru vysloveného v zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu, od znenia príslušných ustanovení právneho predpisu, ani nepoprel ich účel a význam.

10. Žalobcovia v odvolaní namietali pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia, že súd prvej inštancie napriek nariadenému znaleckému dokazovaniu zo znaleckého posudku nevychádzal (rovnako nevychádzal ani z vyjadrení realitných kancelárií) ale pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia vychádzal z vyjadrenia Národnej asociácie realitných kancelárií (0,10 € / m² / rok) a iných nájomných zmlúv predložených žalovaným avšak v odôvodnení rozsudku žiadnym spôsobom nevysvetlil prečo.

10.1. Odvolací súd už vo svojom predchádzajúcom zrušujúcom Uznesení č.k. 9Co/257/2013- 195 zo dňa 30.04.2015 vyslovil právny názor, od ktorého nie je dôvod sa odchýliť, že ak bolo nájomné v posudzovanom období regulované právnym predpisom, nemôže výška bezdôvodného obohatenia presiahnuť čiastku obmedzenú cenovým predpisom. Ak ide o pozemky patriace do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, je namieste vychádzať pri určení výšky bezdôvodného obohatenia z tzv. regulovaného nájomného a nie z trhového nájomného (ako sa ho domáhajú žalobcovia), a to aj napriek tomu, že pozemky nie sú v skutočnosti priamo využívané na poľnohospodárske účely a preto nie je možné

pri stanovení náhrady aplikovať vyhlášku MS SR č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku.

10.2. Súd prvej inštancie viazaný právnym názorom po zistení, že v rozhodnom období nebolo regulované nájomné za prenájom poľnohospodárskej pôdy (č.l. 438 spisu) dospel k správneému záveru, že nebolo možné vychádzať z trhového nájomného, ktoré žalobca preukazoval dokladmi od realitných kancelárií Centrum Realít Group, s.r.o. (č.l. 368 spisu), PREMIUM reality, s.r.o., (č.l. 371 spisu) CeReP s.r.o. (č.l. 371 spisu), keď v týchto potvrzeniach absentujú údaje o obdobiach ku ktorým mala byť stanovená trhovú hodnotu ročného prenájmu a nie je z nich zrejme že sa týkajú rozhodného obdobia, za ktoré sa žalobcovia domáhajú primeranej náhrady. Rovnako nebolo možné stanoviť primeranú náhradu zo Znaleckého posudku č. 43/2010 (č.l. 119 spisu), keď znalec pri stanovení náhrady vychádzal vyhlášky MS SR č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku a pre výpočet všeobecnej hodnoty pozemkov použil metódu polohovej diferenciacie ako aj výnosovú metódu a pre vec podstatnú porovnávaciu metódu na stanovenie všeobecnej hodnoty pozemkov vylúčil z dôvodu nedostatku hodnoverných a preskúmateľných pokladov pre stanovenie všeobecnej hodnoty pozemku s porovnateľnými parametrami v danej lokalite. Správne potom súd prvej inštancie vychádzal z Vyjadrenia Národnej asociácie realitných kancelárií Slovenska (č.l. 414 spisu) podľa ktorého sa priemerná cena prenájmu ornej pôdy v obci O. Z. M., kat. územie O. Z. M., okres Z. maže pohybovať v pásme 0,05-0,10 €/m² za rok, pri porovnateľných pozemkoch ako sú uvedené na LV č. XXXX, k.ú. O. Z. M.D., obec O. Z. M., čo sa týka ornej pôdy a trvalých trávnatých porastov, v rokoch 2009-2017 t.j. v rozhodnom období. Nie je možné pri určení primeranej náhrady vychádzať ani z nájomných zmlúv založenými žalobcami (č.l. 361, 364 spisu) keďže tieto neboli uzatvorené rozhodnom období za ktoré žalobcovia žiadajú túto náhradu ale podstatne skôr (december 1998) a naopak nájomné zmluvy založené žalovaným (č.l. 416, 419 spisu) boli uzatvorené neskôr (júl 2012, resp. júl 2014).

10.3. Vzhľadom na vyššie uvedené závery o porovnateľnom nájomnom za obdobný pozemok, v rovnakej lokalite a v rovnakom čase neobstoja bez ďalšieho námietky žalobcov (pozri odsek 2.1.), že primeraná náhrada 0,10 €/m² za rok nebola stanovená správne, lebo po odpočítaní dane z nehnuteľnosti, ktorú žalobcovia platia potom predstavuje primeraná náhrada ročne len sumu 10,92€. Samotná skutočnosť, že žalobcovia sú zaťažení daňovou povinnosťou nemôže sama o sebe spochybňovať správne závery o výške primeranej náhrady. Bez právnej relevancie pri určení primeranej náhrady sú aj námietky žalobcov, že žalovaný stavby na pozemkoch v ich vlastníctve prenajíma tretej osobe - obchodnej spoločnosti Richter Rasen Slovakia s.r.o. (ktorá ich využíva na podnikateľské účely), a teda sám má z prenájmu ekonomický prospech spočívajúci jednak v príjme z prenájmu, ako i skutočnosti, že nemusí vykonávať správu predmetných stavieb. Nadovšetko ako vyplýva zo Zmluvy č. 18/NAJ/2007 o nájme technicko-prevádzkových celkov závlahových zariadení za účelom ich využívania (č.l. 53 spisu) žalovaný ako prenajímateľ prenechal nájomcovi Richter Rasen Slovakia s.r.o. do nájmu technicko-prevádzkové celky hlavných závlahových zariadení s príslušnou objektovou skladbou, keď celková výmera závlah predstavuje 1.746 ha (hektárov) a cena nájomného bola dohodnutá sumou 1,-Sk/ha za rok. (0,03€/ha za rok).resp. pri rozlohe 1 ha (10.000m²) potom predstavuje nájomné 0,000003€/m² za rok. Tvrdenie žalobcov, že žalovaný má z prenájmu ekonomický prospech spočívajúci v príjme z prenájmu teda neobstoja.

11. Ďalšími námietkami žalobcov uvedenými v odvolaní sa odvolací súd opätovne nezoberal, keď tieto nie sú spôsobilé privodiť iné právne hodnotenie stavu veci, sú v rovine úvah bez podloženia relevantných dôkazov. Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach konštantne pripomína a odvolací súd sa s týmto v plnej miere stotožňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo strán konania na spravodlivé súdne konanie (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, IV. ÚS 112/05).

12. Žalovaný v rámci svojho vyjadrenie vzniesol námietku premlčania (pozri odsek 3.4.) na ktorú ale odvolací súd neprihliadol, keďže sa podľa jeho názoru jedná o neprípustnú novotu v odvolacom konaní podľa § 366 Cs.p. V zmysle citovaného ustanovenia prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Ďalšia procesná obrana žalovaného t.j. vznesenie námietky premlčania by

prichádzala do úvahy v zmysle písm. d) citovaného ustanovenia a je nesporné, že túto procesnú obranu by mohol žalobca uplatniť počas konania na súde prvej inštancie, k čomu ale nedošlo. Na diskvalifikáciu novoty postačí aj opomenutie jej skoršieho uvedenia zavinením z nedbanlivosti čo je aj daný prípad a preto odvolací súd na tento ďalší procesnú obranu žalovaného čo sa týka vznesenej námietky premlčania neprihliadol.

12.1. Nadovšetko odvolací súd k vznesenej námietke premlčania dodáva, že vyhovujúci výrok rozsudku nebol zo strany žalovaného napadnutý a keby aj bolo možné na námietku premlčania prihliadnuť a bola by dôvodná, odvolací súd by vyhovujúci výrok v zmysle zásady zákazu reformatio in peius nemohol zmeniť v neprospech žalobcov - odvolateľov.

13. Odvolací súd zo všetkých vyššie uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1, 2 C.s.p. potvrdil vrátane vrátane výroku o trovách konania, o ktorých prvoinštančný súd správne rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p.).

14. Neobstojí námietka žalobcov (pozri odsek 2.3.), že trovy konania sú neúčelné, lebo žalovaný ako štátny podnik má vlastného zamestnanca - interného právnik a za účelom hájenie svojich záujmov je štát (ako i štátne podniky) vybavený príslušnými organizačnými zložkami finančne a personálne zabezpečenými zo štátneho rozpočtu, a teda nie je dôvod, aby výkon svojich práv a povinností v tejto oblasti prenášal na súkromný subjekt - advokáta, a ak tak urobil, nie je dôvod na uznanie takýchto nákladov ako účelne vynaložených.

14.1. Odvolací súd ďalej dodáva, že sa nemožno stotožniť s právnym názorom žalobcu, podľa ktorého nie je možné považovať za účelne vynaložené trovy konania trovy pozostávajúce z odmeny advokáta, v prípade ak právnická osoba (t.j. aj štátny podnik), ktorá udelila plnú moc na zastupovanie v konaní advokátovi, zamestnáva osoby s právnickým vzdelaním. Takýto názor by znamenal, že strana sporu, ktorá zamestnáva osoby s právnickým vzdelaním alebo sama má právnické vzdelanie, musí sama znášať aj trovy právneho zastúpenia. Takýto výklad je v rozpore s ustanovením § 89 ods. 1,3 C.s.p. a tiež v rozpore s ústavným princípom rovnosti strán súdneho konania, nakoľko priznanie práva na náhradu trov konania nemôže byť posudzované podľa toho, či daná strana sporu zamestnáva zamestnancov s právnickým vzdelaním alebo nie. Zo žiadnych ustanovení Ústavy Slovenskej republiky, ani z ustanovení C.s.p. nie je možné vyvodiť záver, že v prípade vyššie špecifikovaných strán sporu, ktorí si napriek tomu zvolia zástupcu z radov advokátov, im nemožno z uvedeného dôvodu priznať náhradu trov konania. Využitie poskytnutia služieb splnomocneného zástupcu je právom každej strany konania a využitie tohto práva nemôže mať vplyv na iné práva strany konania, napríklad právo na náhradu trov konania. Stranu sporu nie je možné sankcionovať tým, že mu nebude priznaná náhrada nákladov zodpovedajúca výške odmeny advokáta s tým, že sa mohol v konaní brániť sám (pozri Uznesenie NS SR sp. zn. 4MCdo/16/2014, sp. zn. 5 Obo 33/2016 na ktoré poukázal aj žalovaný) a pojem „účelný“ je nevyhnuté chápať len ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, pred nadbytočnými či nadmernými nákladmi (napr. opakované uplatnenie náhrady za prevzatie a prípravu zastupovania, nepotrebné konzultácie s klientom atď.).

15. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a analogicky aj podľa § 256 ods. 1 C.s.p.. Civilný sporový poriadok nemá osobitnú úpravu pre rozhodovania o trovách konania v prípade odmietnutia odvolania, ustanovenie o náhrade trov konania v prípade zastavenia konania (§ 256 ods. 1 C.s.p.) upravuje situáciu najbližšiu odmietnutiu podania (odvolací súd vec meritórne neprejednal). Žalovanému teda vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania v časti, v ktorej bolo odvolanie žalobcov 1./,2./ odmietnuté, nakoľko žalobcovia podaním odvolania proti výroku, voči ktorému neboli oprávnený odvolať sa, procesne zavinili, že sa ich odvolanie muselo odmietnuť. Vo veci samej bol v odvolacom konaní plne úspešný znovu žalovaný, preto mu voči žalobcom 1./,2./ vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).